

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA Y PORTAVOZ
CENTRE CATALANISTA.

CORRENTS REGIONALISTAS.

No hi ha dubte que lo uniformisme pert tots los días terreno, la lluita per la existencia fa caminar de pensament á tothom qui es posa sobre sí, y axis no es estrany que hasta los polítichs en ocasions favorables s' aprofitin per demostrarre mes ó menos afectes á las conveniencias de las regíons.

Fa pochs días havem llegit que Sagasta ha modificat lo seu criteri librecambista y ab aquest sentit ha influit ab los seus; la visita á Catalunya, rublera de tota mena de industrias, sens dubte ha influit en lo seu nou molo de venir en aqueix interessant canvi.

De molts altres actes portats á cap per polítichs importants y de fraccions distintas en las eleccions passadas podríam donar compte y que revelan á llum plena quant los hi convé apoyarse en las fortes corrents regionalistas que s' han desarrollat.

Com á molt notable fet no po hem menos que donar compte de las brillants conferencias donadas en la Capital, la setmana passada sobre l' assumpto que 'ns ocupa per lo Sr. de Mella candidat carlista per lo districte de Valls.

Sobre las mateixas diu lo *Catalanista*.

«Lo conegut polemista Dr. don Joan V. de Mella, doná lo dijous prop passat, en l'*Associació de Catòlics* de Barcelona, una conferència basada en lo següent tema. «Concepte genuí del Regionalisme.»

»Lo Sr. Mella comensá dihent que ell no era ni madrileny, ni castellà, porque havia nascut en terra asturiana, que com Catalunya ha perdut sos furs, y que sa joventut la passá en Galicia, país regional també.

»Combatí las ideas falsas que emeteixen los enemichs del Regionalisme presentant com á fills d' aquest á Balmes y al P. Ceferino Gonzalez.

»Combaté 'ls códichs moderns perqué atacan á la societat natural de la que es defensor lo regionalisme; la falsa unitat legislativa, la del idioma, l' administrativa y 'l tribunal únic que en Madrid falla en última apelació los mes complicats assumptos del regionalisme.

»Anomená enemichs de la patria á los que atacan la legislació regional; compará las constitucions històriques, obra dels súgels, ab las modernas aprobadas per una majoria parlamentaria.

»Compará imparcialment nostres antigues Corts ab los Parlaments moderns; posant com modelo nostras venerables Corts catalanas.

»Acabá dihent que presentava una protesta de germáns nostres pera que se unís á las protestas dels cataláus. Al terminar son discurs lo senyor Mella, fou calurosament aplaudit.»

La *Renaixensa*, portaveu del regionalisme en la capital, al donar compte de las esmentadas conferencias, si be desconfia, per lo carácter polítich que revesteix al conferenciant, y no se mostra del tot conforme en algunas de sas apreciacions, no pot menos en honor de la veritat que escriurer lo següent.

»Confessém que may havíam sentin de boca d' un polítich *militant* una confessió regionalista tant categòrica, com l' anunciadà pel carlí asturiá, don Joan V. de Mella, en las vetllas del dijous y 'l divendres. Tot lo característich de la vida regional, trobava sa justificació y defensa en aquells discursos: la Administració, lo Dret civil y 'l polítich, la llengua, la representació política, tot lo que nosaltres anhelém com á constitutiu de la existencia lliure de cada una de las regiôns espanyolas, sabía presentarho l' orador ab llenguatje acalorat y relativa eloquència.»

Podem donchs felicitarnos de que nostra idea prosperi y s' obri pas apesar de la forta valla que te de rómpre; lo centralisme.

Certamen literari de la Bisbal, de 1890.

Ha sortit fa poch lo tomo destinat á publicar los treballs pre-

miats en dit certamen y ademés los llegits en l'¹ acte de la festa. Dels primers res tenim que dirne havent estat jutjats per personas tant competents com las que componen lo jurat, que ab un llenuguatje curt y clar dona son veredicte à la catalana, es à dir, anomena al pa, pa, y al vi, vi, sense ambuts y ab pocas paraulas lo qual es à nostre entendre digne de lloansa.

En quant als demés treballs seria una evident tafanería criticularos sobre tot quan cap de ells demana que se 'l critiqui, puig cap se surt de l' esfera de lo convenient, dat lo eas y circumstancies á que sos autors los destinavan. No obstant, sians permés dir que las fibras de nostre cor han vibrat al llegir lo discurs del president puig sa nota fonamental y hasta en la major part de sos detalls l'¹ havem trobat afinat ab las notas del nostre cor.

Millors podrían ser las composicions premiadas, així ho pensa y desitjaría lo Jurat, pero no per aixó deixan de mereixer la honra que se 'ls ha tributat en la Bisbal. Lectura pública é impressió son las dues distincions reals y positivas que cap y la fi s'^c han otorgat à ditas composicions y en veritat que 'n son dignes.

Dihem aixó perquè hi ha qui 's plau de l' abundància de certamens de l'¹ importància de la Bisbal, puig en ells se premian obras que estan desprovechidas de un mérit absolut y desitja menos concursos y millors qualitats de las obras premiadas. Nosaltres creyem com lo poble castellà que *lo que abunda no daña*. Pot ser que si no hi hagués tanta abundància de certamens los poetas catalans sobre tot los de certa talla no anirian tant à la babala y sas obras destinadas à certamens sortirian tal volta un xiquet mes llimadas en benefici de la literatura patria; pero també es cert que las bellesas de nostre idioma no serian tant generalment conegeudas deixant apart los qailats que las atresoran; perquè concursos de gran vol no pot preténdrelos mes que un gran centre de població hont la vida literaria é intel-lectual es robusta y forta. Be es veritat que 'ls tomos dels Jochs Florals de Barcelona estan al alcàns de tothom y que pot llegirlos tothom, pero també es cert que ab lo paper y la tinta no 's tramet als cors l'¹ entusiasme que excita la mateixa festa dels Jochs florals ab la suntuositat del lloc, la concurrencia que s'^c hi aplega, la bella entonació dels que llegeixen y demés circumstancies que hi concorren, de las quals no 'n disfrutaríau mes que un curt nombre de personas comparat ab las que

habitan nostre Principat; y ab los certamens locals, ab tot y sa menor importància, succeeix que las festas se multiplicant y el calor difundeix y la vida literaria de Catalunya s' extén á totes las contradas.

Succeeix que aquesta mena de festivals sens respondre á una necessitat de nostre poble, en qual cas probaria tenir una cultura que no té ni 'l nostre ni cap poble, succeeix repetim que no obstant y aixó las veu ab gust y acudeix ab plaher y'n surt ab entusiasme. ¿Qué prova aixó? Que respón á una tendencia general y que ab aquests actes se satisfà. Es cert que molts personas hi assisteixen per curiositat, per frivolidat, ó per altres motius menys lloables, pero es precis confessar que algúns hi van per amor á las lletres patrias y molts que no les coneixtan allá les coneixen y després les estiman y mes tart les estudian.

Per aixó convé, ó aixís nos ho sembla, que 's fassan forces festas literarias; y si 's vol depurar y aquilatar lo mérit de las composicions de cap de brot los jurats dels grans certamens, tenint en compte que ells no poden donar premis mes que á obras capdals, estarà bé que escatimin los premis tot lo que sia de rahó y deixin als Jurats de certamens locals la tasca de premiar *lo millor* que se 'ls presenti sempre que ho fassan com lo Jurat de la Bisbal que no se 'n calla mitja en sos veredictes.

Dit aixó sols nos resta donar als senyors que componen la societat bisbalenca d'*Aymadors de las lletres patrias* la mes coral enhorabona, mentres desitjan que d'avuy á molts anys se pugan emplear en fer semblants obras.

Varietats.

UNA Y VARIA.

No es bella y fétil la Castella Nova
com de Vasconia les gentils montanyes,
ni te Galicia com los horts del Turia
fruytes xamoses.

De Catalunya la moderna industria
vora del Betis sos telers no arrela;
l' ayga del Ebre separant los regnes
cumple sa tasca.

Llengues diverses, consuetuts distints,
mes d' una pensa y esperances varies...
més tots à l' hombra d' una igual senyera
¡ tots una Patria !

¿ Qui es que volia d' una sola peça
fondre en un motlló los distins caràcters
y fer d' uns pobles ab color y vida
monstre uniforme ?

Deixau que cremen en llar les teyes
sentint la llengua que al bressol mamarem;
guardau que apaguen llur calor vivific
miseres huytes.

Les Huytes bordes de passións enceses
dels egoismes en l' innoble pira,
les Huytes braves d' ambicions que infantan
odi y reneunia.

Tingam respecte per les lleys antigues,
servem les bones consuetuts que 's perdren,
y pel peryindre trobarem coratge,
seny y mesura.

Ni desbandades ni en anell de ferro
vejam les terres de la gran Iberia,
totes ab llengues y costums distints
viscan germanes.

Té l' diamant cayres com l' Espanya pobles
y com més sian daràn llums més belles,
sent ab l' efluvi d' eixes llums variades
sols una pedra.

Sia una y varia la nació hont nasquerem...
Tots, ab la parla que 'ns doná l' Altíssim,
sabrem eridarne quan la sort ho vulga
« ¡ visca l' Espanya ! »

Lluís B. Nadal.

Notícias generals.

Lo diumenge passat morí a Barcelona després de una curta ma-

laltia D.ª Carolina Matas de Basil, mare de nostre amich y company D. Josep M.ª Basil á qui com á tota sa atribulada familia acompanyem en son greu dol, mentres demanem á nostres lectors que en sas oracions se recordin de l^e anima de la finada R. I. P.

Segons l^e article 17 de la lley de *cassa*, desde el 15 de aqueix mes hasta igual dia d^e Agost proxim queda prohibida tota classe de *cassa*, escepte los tudous, tórtolas y guatllas que podrán cassadorse desde lo primer d^e Agost en los termes en que se hagi recullit l^e anyada y la d^e anechs boscans que podrá ferse en las riberas y llachs hasta 31 de Mars.

Conforme anunciam en lo número anterior, està casi desmontada la palanca vermella. També en lo passeig de sant Roch s' ha comensat la reforma projectada que sens dubte lo millorarà, així com també la poda dels arbres del matíx passeig se porta avant, de modo que aquesta setmana s' hi ha desarrollat en aquella part una activitat extraordinaria.

En la carretera de Gerona, desde el portal del Carme hasta la rodona segóns diuhen s' han comensat á tallar los plátanos per substituirlos per altres de joves.

Que los deixebles de Caco han estat aprofitats aquesta setmana, segóns veus públicas, ho demostra lo següent catálech:

Nit del diumenge al dilluns, fósejadas las portas de un establiment del carrer dels Dolors.

Nit del dijous, robo de sachs de gra en lo carrer Major, y robo de metàlich en lo carrer de Lorenzana, prop de la Presó.

Nit del divendres, robo en lo carrer de Sant Bernat, y altre en lo carrer superior.

Es á dir quatre robos y un de frustrart, atropello per dia.

De un temps á aquesta part, es precis atracar be las portas y vigilar, puig que ab freqüencia se repeteixen aquests successos, casi desconeguts, avants en nostra vila.

Convindria per qui cal, estudiar lo curs dels velocípedos, puig

que no deixan de incomodar al públich y eneara mes, que lo diumenge passat hi hagueren dos semi-atropellos. Creyém que lo Parque, deuria esser sols per los viandants y may per vehicles si-guiau de la forma que 's vulgan.

De La Veu del Montserrat de Vich.

«Lo Diumenge dia 15 del mes passat, á las tres de la tarde, tingué lloch en lo saló de la columna de Casa la Ciutat, la revista anyal del somatent d'aquesta ciutat y parroquia que passá 'l jefe auxiliar del mateix.

»La assistencia á ella dels individuos del somatent, fou nom-brosíssima.

»Regná en lo local, durant lo bonich acte, que reuní tu per tu y per la mateixa cosa los masovers mes petits de nostra parroquia, ab son trajo de diumenge y l'ayresa barretina, ab los mes distingits y coneguts propietaris de la ciutat, lo major entussiasme per la idea del somatent poch ha reorganisat entre nosaltres.

»Com era natural y trobarem molt del cas, lo jefe auxiliar del somatent, militar d' alta graduació, se dirigí á sos subordinats, parlantlos en nostre matern llenguatje.»

Acabem de saber un nou y escandalós robo comés en la nit del dijous en la vehina parroquia de Capsech de la Vall de Bianya; se-góns sembla los ladres obriren la porta de la església ab clau fal-sa, y se apoderaren de tots los calaixets dels captiris, aixís del com globo ó copón del Sagrari, deixant abandonadas las Sagradas Formas en terra y en l' altar. En la sagristia no hi poguer entrar.

Ab aquest son tres los robos comesos en la dita nit, dos en la vila y lo últim ja citat que á mes de robo es descarada profanació.

Lo diumenge se celebrá á Vich la ceremonia de posar la prime-ra pedra pera una fàbrica de sucre de remolatxa, que será la pri-mera de Catalunya.

Devem advertir als propietaris y agricultors lo dret que 'ls con-cedeix la llei de examinar, en la primera quinsena de Mars, lo

apèndice als amillaraments, en quals documents constan les variacions de riquesa per compra, permuta, herència, etc.

Los contribuyents en totes les poblacions solen deseuidar-se lo fer l' us d' aquest dret, y d' aquí las queixes quant coneixen lo reparto per lo recibo trimestral de la contribució.

Segóns la llei legislació vigent, en fi del mes actual deurán quedar acabats los apèndices, puig que tenen que exposar-se al públic del 1 al 15 de Mars.

Los contribuyents poden entaular las reclamacions d' agravi devant las juntas periciais ó de evaluació fins lo dia 20 de mars, y 'ls acorts que dictin los ajuntaments poden ser objecte de recurs d' alsada devant las administracions de contribucions fins lo 5 de Abril pròxim.

Lo reglament de la contribució territorial de 30 de Setembre consigna los drets y 'ls devers dels contribuyents.

De la Veu de Catalunya.

«Una nova prova acabém de tenir del interès que va despertant en la sàbia Alemanya lo nostre Renaixement literari. Es una obreta que porta per títul *Catalanische bieder con Jacinto Verdaguer.—Deutsch von Clara Commer*. No pot ser mes hermos lo llibre que ha sigut imprés à Munster á primers d' any, y s' hi veu la mà de la simpàticà donzella Clara Commer, que s' ha complagut en escullir setze de las mes hermosas poesías de mossen Verdaguer, espigolant particularment en lo tomo *Caritat*, pera traduirlas ab rara perfecció al alemany.

Li envihem á la distingida senyoreta Commer la mes coral enhorabona, y esperam ben aviat véurer altras probas de son afecete per la literatura catalana, que mercés à Fastenrath y Vogel es mes coneguda al altra part del Rhin, que no pas allá d' allá del Ebro. Vergonya pels castellans!»

L' emperador de Russia es lo major propietari territorial del mon. Entre altres varias possessións, ne te una que mideix 90 milloüs de hectáreas de superficie, es á dir, próximament la extensió de Espanya.

Un telégrama del 20 fetxat en París diu quo 'ls socialistas de la

Europa central han resolt celebrar la festa de primer de Maig en lo primer diumenge de dit mes, o sia el 3 en lloc del primer.

Los inglesos farán lo mateix que l'any prop-passat.

En Suissa y en Italia la festa se celebrarà el primer d' Maig, així com en los Estats Units.

Segöns un periòdich, se mou lo projecte d'establir en los pobles caps de partit judicial y principals poblacions d'Espanya, vivers de las millors classes de ceps americans pera combatre la filoxera; també 's crearán capatassos injertadors y del cultiu, y 's donarán conferencias encaminadas á propagar los medis pràctichs pera la plantació y cultiu dels expressats ceps.

Legislación.

Boletín Oficial correspondiente al día 25.—Se publica una circular distribuyendo el número de hombres con que han de contribuir las 8 zonas militares de este Distrito para el reemplazo del Ejército; y se señala el día 5 de Marzo próximo para la concentración en las capitales de las Zonas, de los reclutas á quienes corresponde ingresar en el Ejército.

Gaceta del día 20.—Publica el Reglamento de recompensas en tiempo de guerra, para los Generales, Jefes y Oficiales y sus asimilados del Ejército.—Inserta también el Reglamento de grandes maniobras y ejercicios preparatorios para las mismas en tiempo de paz.

Id del día 22.—Real Decreto Reorganizando el Registro general de actos de última voluntad creado por Real Decreto de 14 Noviembre de 1885.

En los restantes boletines y gacetas no se contienen disposiciones que puedan estimarse de interés para esta comarca.

EXTRACTO
DE LA SESIÓN DEL ILMO. AYUNTAMIENTO, 25 FEBRERO DE 1891.

Presidida por el Sr. Teniente 1.º de Alcalde D. Martín Pons se celebró

la sesión ordinaria correspondiente á la semana actual dando principio por la lectura del acta de la anterior la cual fué aprobada por unanimidad.

Luego tomáronse los siguientes acuerdos:

Declarar prófugo al mozo Honorato Pujadas Segura continuado en el alistamiento de esta villa para el actual reemplazo por no haberse presentado personalmente al acto de la clasificación y declaración de soldados.

Aprobar el presupuesto adicional y refundido para el presente año económico y que en conformidad á lo dispuesto por el art. 146 de la Ley municipal se exponga al público por el término de quince días.

Comisionar á la de Fomento para que se ponga de acuerdo con los propietarios de algunas casas sitas en la calle de S. Bernardo á fin de regularizar la alineación de la misma.

Ordenar á algunos propietarios de edificios y terrenos colindantes con la vía pública coloquen las aceras que les correspondan.

Aprobar en virtud del favorable parecer de la comisión de fomento el plano de las obras que proyecta realizar D. Juan Pich en la fachada de la casa núm. 35 de la calle Superior; así como la del edificio que trata de construir D. Andrés Bassagañas en el solar que posee en la calle carretera de Gerona.

Y finalmente se aprobaron algunas cuentas pendientes de pago.

MERCADO DE OLOT.

MEDIDA DE 80 LITROS.

Precio medio en el viernes 27 Febrero de 1891.

Trigo.	á 18'00 Ptas.	Panizo.	á 10'50 Ptas.
Mezcladizo.. . . .	á 16'50 »	Judías..	á 17'50 »
Maiz.	á 11'00 »	Habas.	á 12'50 »
Fajol..	á 9'75 »	Arbejas.	á 13'00 »
Mijo.	á 10'50 »	Altramuz (Llubins). á	8'00 »

Concixements útils.

Influencia de la cánfora en las plantas:—La cánfora además dels usos coneiguts pot ser utilitzada en la horticultura.

L' aigua canforada estimula la vegetació y fortifica les plantes malaltas. Regueu els testos ó jardins improvisats, delicia de les seyyoras, amb aigua ben canforada y veureu que les plantes anémicas, recobran vigor. Los rams de flors se conservan mes

temps frescos y hermosos, posantlos en gerros plens de aigua canforada.

Utilitat de la ortiga.—L'ortiga ofereix als animals, un aliment fresch y tant mes preciós, per ser una de las plantas mes prime-rencas. Las vacas y cabras que ab ella s' alimentan donan mes y millor llet, y conté mes nata y un sabor mes dols.

Precisa sols arrancar en la primavera los rebolls tendres de la ortiga, y deixarlos secar un poch al aire, y barrejats desseguida en la proporció de una quarta part ab fench ó palla; res hi ha que témer de la acció de las sevas punxas en la boca dels animals, que se les menjan ab dalé. Los pagesos intel·ligents buscan molt lo abono que resulta de aqueixa barreja y que favoreix molt los cultius.

Lo gallinam engreixa rapidament ab las granaas d'ortiga. De aqueixas granaas s' extrau un oli delicat que pres en decocció favoreix la secreció de la llet.

També en medicina te usos, produueix una derivació en certas enfermetats y aplicada al exterior reanima la sensibilitat y aumenta la electricitat dels músculs.

Conté també una materia textil molt fina, y altres espècies que no son de nostre país, serveixen à aquest us industrial.

Secció religiosa.

Avuy Diumenge 1 de Mars. S. Rossendo, b. y cf.—Anima.

Dilluns 2. S. Simplici papa y cf.

Dimars 3. Sts. Il·hemeteri, Celedoni y Medi mrs.

Dimecres 4. S. Casimiro y S. Lluci p. y mr.

Dijous 5. Lo beat Nicolau Factor y S. Geràsim cf.

Divendres 6. S. Olaguer arquebisbe de Barcelona.

Dissapte 7. S. Tomàs de Aquino cfr. dr.

QUARANTA HORAS.—Continúan en la iglesia Parroquial.—La exposició de S. D. M. comensa á las 5 y mitja.

SOLEMNES CULTOS

*con que los alumnos de las Escuelas Pías de Olot,
en union de sus Profesores, obsequiarán á su inclito patrón
Santo Tomás de Aquino en el dia 7 del actual.*

Por la mañana á las ocho, en la iglesia del Colegio, se celebrará la misa de comunión con plática preparatoria, que dirá el Rdo. P. José Sabater, sacerdote de las Escuelas Pías.

A las diez se cantará á toda orquesta, la misa del maestro D. José Badia, pimegizando las glorias del Santo, el Rdo. P. Francisco Badia, sacerdote de las Escuelas Pías.

A las seis de la tarde, se celebrará en la misma iglesia una devota función en obsequio del Angélico doctor, concluida la cual, aparecerá iluminada la fachada del Colegio, y luego se procederá al disparo de un elegante y variado ramillete de fuegos artificiales, por el acreditado pirotécnico de Barcelona D. Ramón Saura, y la elevación de un globo aerostático de grandes dimensiones.

Los profesores y alumnos, que tienen el honor de invitar á Vdes. á tan religiosos actos, esperan se dignarán contribuir con su presencia al mayor lucimiento de los mismos.

OLOT: Imprenta de JOAN BONET: 1891.

VI DE RAIMS, NATURAL,

ENTERAMENT PUR.

Cullit en las propietats que posseix en lo Camp de Tarragona lo
MARQUÉS DE VALLGORNERA.

Preu del porró 40 céntims. —Rebaixa al engrós.

De paix y venda

Carreró de Sant Antoni, núm. 5.—OLOT. 4—2

La Catalana

Compañía de seguros contra incendios y explosiones de gas á prima fija. Única en su clase

DOMICILIADA EN CATALUÑA

Establecida en Barcelona, Rambla Santa Mónica, 7, pral.

Capital social 20000000 reales vellón.

Dirección: HIJOS DE J. MONSALVATJE. — Agente de los mismo
ESTEBAN LLAGOSTERA.

La Febre d' Or.

Novela de costums del nostre temps, per D. NARCÍS OLLE. — Se ven en la llibreria de Joan Bonet, á 3 pessetas.